

Anonimizuota versija

Vertimas

C-526/23-1

Byla C-526/23

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2023 m. rugpjūčio 17 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Oberster Gerichtshof (Austrija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. liepos 13 d.

Ieškovė:

VariusSystems digital solutions GmbH

Atsakovė:

GR Inhaberin B & G

<...>

Oberster Gerichtshof (Aukščiausiasis Teismas) <...> byloje, kurioje ieškovė yra bendrovė *VariusSystems digital Solutions GmbH*, <...> Viena 22, <...> atsakovė – bendrovė *GR Inhaberin B & G*, Vokietija, <...> dėl 101 587,68 EUR <...>, išnagrinėjęs ieškovės kasacinį skundą dėl 2023 m. kovo 27 d. *Oberlandesgericht Wien* (Vienos aukštesnysis apygardos teismas), kuris yra apeliacinis teismas, Nutarties Nr. GZ 11 R 58/23i-16, kuria buvo palikta galioti 2023 m. vasario 13 d. *Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien* (Vienos civilinių bylų apygardos teismas) Nutartis Nr. GZ 16 Cg 131/22k-11, priima šią

nutartį

I. Pagal SESV 267 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismui teikiamas šis prejudicinis klausimas:

Ar Reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (toliau – Reglamentas Nr. 1215/2012) 7 straipsnio 1 punkto b papunktis turi būti aiškinamas taip, kad, pareiškus ieškinį dėl sutarties, prievolės įvykdymo vieta, kiek tai susiję su programinės įrangos, pritaikytos individualiems valstybėje narėje A (šiuo atveju – Vokietijoje) įsisteigusios užsakovės poreikiams, sukūrimu ir einamąja eksploatacija, yra vieta:

a) kurioje įmonė, įsisteigusi valstybėje narėje B (šiuo atveju – Austrijoje), teikia su programine įranga susijusios intelektualinės kūrybos („programavimo“) paslaugą, ar

b) kurioje užsakovė gauna programinę įrangą, t. y. ją atsisiunčia ir pradeda naudoti?

II. <...> [Bylos nagrinėjimas sustabdomas]

Motyvai

Dėl I dalies

I. Faktinės aplinkybės

1 Ieškovės buveinė yra Vienoje, ji vykdo komercinę veiklą IT paslaugų srityje. Atsakovė įsisteigusi Vokietijoje. Ieškovė sukūrė atsakovei programinę įrangą, leidžiančią analizuoti COVID-19 testus pagal Vokietijos teisės aktų leidėjo reikalavimus ir skirtą naudoti Vokietijos testavimo centruose. Sutarties dalykas buvo programinės įrangos sukūrimas, plėtojimas ir einamoji eksploatacija Vokietijoje. Šalys rašytinės sutarties nesudarė, taip pat nesusitarė dėl jurisdikcijos ir dėl prievolės įvykdymo vietos.

B. Šalių procesiniai argumentai ir ankstesnis procesas

2 Ieškovė reikalauja iš atsakovės sumokėti 101 587,68 EUR dydžio honorarą su palūkanomis už paslaugos teikimo laikotarpį nuo 2022 m. sausio 1 d. iki birželio 3 d. Teismo, į kurį kreipėsi, jurisdikciją ji grindė Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antra įtrauka motyvuodama tuo, kad paslaugos pagal sutartį buvo ir turėjo būti teikiamos Vienoje. Programinė įranga buvo pritaikyta ir plėtojama pagal individualius atsakovės poreikius. Buvo susitarta atsiskaityti už kiekvieną atliktą testą, taigi atlygis buvo susietas su konkrečiu rezultatu. Nors programinė įranga buvo nuolat pritaikoma naudoti Vokietijoje, visi darbai buvo atliekami Vienoje.

3 Atsakovė pateikė argumentą, kad teismas, į kurį buvo kreiptasi, neturi tarptautinės jurisdikcijos. Tipiška paslauga buvo procesinės programinės įrangos naudojimas pagal Vokietijos teisės aktų leidėjo reikalavimus tiriamiesiems asmenims

Vokietijoje, todėl reiškiant bet kokius ieškinius dėl sutarties lemiama reikšmę turi atsakovės prievolės įvykdymo vieta.

- 4 **Pirmosios instancijos teismas** ieškinį atmetė motyvuodamas tuo, kad neturi tarptautinės jurisdikcijos. Jis šalių sudarytą sutartį kvalifikavo kaip pirkimo–pardavimo sutartį, kurios vykdymo vieta yra atsakovės buveinėje Vokietijoje.
- 5 **Apeliacinis teismas** patvirtino šį sprendimą, bet grindė kitais motyvais.
- 6 Apeliacinio teismo manymu, šiuo atveju preziumuotina ne prekių pirkimo–pardavimo sutartis (Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio pirma įtrauka), o „paslaugų teikimas“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką, juo labiau kad programinė įranga buvo pritaikyta ir plėtojama pagal individualius atsakovės poreikius ir turėjo atitikti Vokietijos teisės aktų leidėjo reikalavimus. Pagal Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką prievolės įvykdymo vieta teikiant paslaugas yra vieta, kurioje pagal sutartį paslauga buvo arba turėjo būti suteikta. Vieta, kurioje teikiant paslaugą turėjo būti pasiektas rezultatas, priešingai, nustatant jurisdikciją neturi reikšmės. Sinalagmatinių sutarčių atveju nepiniginė paslauga yra sutartį apibrėžianti paslauga. Jei tokia paslauga susijusi su tam tikra vieta, pavyzdžiui, visų su tam tikru statiniu susijusių paslaugų atveju, prievolės įvykdymo vieta yra vieta, su kuria ta paslauga yra susijusi, net jei kita paslauga turėjo būti teikiama kitoje vietoje. Laikoma, kad su vieta nesusijusios paslaugos teikiamos ten, kur <...> paslaugos kreditorius jas gauna. Programinė įranga, kuri turėjo būti pritaikoma individualiai pagal aplinkybes Vokietijoje ir yra tipiška paslauga, buvo atsisiunčiama Vokietijoje.
- 7 **Ieškovė** dėl šio sprendimo **išimtinė tvarka padavė kasacinį skundą**, kuriuo siekia, kad būtų panaikintos žemesnės instancijos teismų nutartys ir nurodyta pirmosios instancijos teismui pradėti procesą nesiremiant ankstesniu ieškinio atmetimo pagrindu.
- 8 **Atsiliepime į kasacinį skundą atsakovė** <...> prašo atmesti kitos šalies kasacinį skundą, o jei šis prašymas būtų netenkinamas – netenkinti kasacinio skundo.

C. Byloje reikšmingos teisės nuostatos

- 9 Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkte nustatyta:

„Asmeniui, kurio nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, ieškinys kitoje valstybėje narėje gali būti pareikštas:

1)

a) *bylose, kylančiose iš sutarčių – atitinkamos prievolės įvykdymo vietos teismuose;*

b) pagal šią nuostatą ir jeigu nesusitarta kitaip, atitinkamos prievolės įvykdymo vieta yra:

– parduodant prekes – vieta valstybėje narėje, kurioje pagal sutartį prekės buvo ar turėjo būti pateiktos,

– teikiant paslaugas – vieta valstybėje narėje, kurioje pagal sutartį paslaugos buvo arba turėjo būti suteiktos,

c) jeigu b punktas netaikomas, taikomas a punktas“.

D. Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvai

- 10 1. Tiek apeliacinis teismas, tiek bylos šalys preziumuoja, kad taikytina Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antra įtrauka. *Oberster Gerichtshof* sutinka su šia nuomone:
- 11 Remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, sąvoka „paslaugos“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunktį, suponuoja, kad jas teikianti šalis vykdo tam tikrą veiklą už atlygį (taip pat žr. Sprendimą *Falco Privatstiftung*, C-533/07; Sprendimą *Kareda*, C-249/16; Sprendimą *Granarolo*, C-196/15).
- 12 Individualios programinės įrangos, taigi tokios, kuri orientuota į konkrečius užsakovo poreikius ir pageidavimus ir į individualias aplinkybes, sukūrimas ir tiekimas – priešingai nei į duomenų laikmenas įrašytos standartinės programinės įrangos perleidimas visam laikui (tai kvalifikuojama kaip prekės pirkimas) (žr. <...> OGH (Aukščiausiasis Teismas) sprendimą byloje Nr. 5 Ob 504/96; *RIS-Justiz*, RS0108702 [atitinkamai dėl kvalifikavimo pagal materialinę teisę]) – laikytini tokia paslauga (OGH sprendimas byloje Nr. 1 Ob 229/14d [dėl kvalifikavimo pagal materialinę teisę]). Todėl programinės įrangos kūrimo sutartis, kurios dalykas yra individualios programinės įrangos sukūrimas, priskirtina Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antroje įtraukoje vartojamai sąvokai „paslaugos“ (taip nurodyta ir *OLG München* (Miuncheno aukštesnysis apygardos teismas) sprendimo byloje Nr. 20 U 3515/09 39 ir 42 punktuose; <...>).
- 13 2. Pagal Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką prievolės įvykdymo vieta teikiant paslaugas yra vieta, kurioje pagal sutartį paslauga buvo arba turėjo būti suteikta. Turi būti nustatoma vieta, kurioje paslaugų teikėjas daugiausia turėjo vykdyti savo veiklą (Teisingumo Teismo Sprendimo *Wood Floor Solutions*, C-19/09, 38 punktas). Jei – kaip šiuo atveju – dėl prievolės įvykdymo vietos nebuvo aiškiai susitarta ir jos taip pat negalima nustatyti iš sutarties, lemiamą reikšmę turi vieta, kurioje paslaugos teikiamos daugiausia (Teisingumo Teismo Sprendimo *Wood Floor Solutions*, C-19/09, 40 punktas). Tai yra argumentas, rodantis, kad programinės įrangos kūrimo sutarčių atveju prievolės įvykdymo vieta preziumuotina intelektinės paslaugos

teikimo vieta, o ne programinės įrangos atsisiuntimo ir naudojimo vieta (taip nurodyta *OLG München* sprendimo byloje Nr. 20 U 3515/09, 49, 51 ir 52 punktuose; <...>).

- 14 3. Vis dėlto kai kurioje teisinėje literatūroje teikiama nuomonė, kad tuomet, kai paslauga susijusi su tam tikra vieta, pavyzdžiui, statinio projektavimo paslaugų atveju, prievolės įvykdymo vieta yra vieta, su kuria ta paslauga susijusi, net jei ji teikiama kitoje vietoje (pavyzdžiui, architekto biure); tai analogiškai taikoma visiems įrengimo, techninės priežiūros, patikros įsipareigojimams ir po pardavimo teikiamoms paslaugoms <...>. Laikoma, kad su vieta nesusijusios paslaugos teikiamos ten, kur paslaugos kreditorius jas gauna <...>.
- 15 Nuomonės dėl šių argumentų Teisingumo Teismas – kiek žinoma – kol kas nėra pateikęs; galiausiai ir *Oberster Gerichtshof* sprendime byloje Nr. 4 Ob 140/18v neatsakė, ar jais reikia remtis. Šie argumentai galėtų rodyti, kad tokiu atveju, kai programinė įranga buvo sukurta naudoti tam tikroje vietoje, ši vieta laikytina prievolės įvykdymo vieta.
- 16 4. Šioje byloje – priešingai nei *Oberlandesgericht München* sprendime byloje Nr. 20 U 3515/09 nagrinėtu atveju – nėra išsamiau konstatuota, kiek laiko buvo skirta konkrečioms veiklos dalims ir kokia jų reikšmė („kur kokios reikšmės kokia veikla vykdyta“) <...>. Vis dėlto šalys nesiginėja dėl to, kad programinė įranga sukurta (plėtojama) ir programuota ieškovės buveinėje Austrijoje, taigi ir intelektinė paslauga suteikta Austrijoje.
- 17 Tai rodo, kad kaip prievolės įvykdymo vieta preziumuotina vieta, kurioje ieškovės darbuotojai suteikė intelektinę paslaugą, t. y. sukūrė ir plėtojė programinę įrangą. Vadinas, teismas, į kurį buvo kreiptasi, turi jurisdikciją. Šią išvadą būtų galima paneigti argumentu, kad intelektinė paslauga buvo orientuota išimtinai į Vokietijos rinką, Vokietijoje taikomus teisinius reikalavimus ir Vokietijoje įsisteigusios atsakovės individualius poreikius ir kad intelektinė paslauga neturi atskiros vertės, jei neatsisiunčiama ir nenaudojama programinė įranga, juo labiau kad ir ieškovė pabrėžia, jog honoraras jai turėjo būti mokamas už kiekvieną (Vokietijoje) sėkmingai atliktą testą.
- 18 Negalima atmesti, kad, remiantis pastaraisiais argumentais, prievolės įvykdymo vieta gali būti preziumuojama Vokietijoje. Tą patvirtintų ir argumentas, kad konkrečiu atveju teismai programinės įrangos naudojimo vietoje dėl to, kad geriau žino faktines aplinkybes ir gali lengviau surinkti įrodymus (tuo grindžiama prievolės įvykdymo vietos jurisdikcija), turbūt turėtų geresnes galimybes priimti sprendimą esminiais sutarties vykdymo klausimais (generalinio advokato H. Saugmandsgaard Øe išvados byloje *Wikingerhof*, C-59/19, 32 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- #31] 5. Taigi tokiomis aplinkybėmis *Oberster Gerichtshof* kyla klausimas, ar nustatant prievolės įvykdymo vietą nuotolinių paslaugų – kaip šioje byloje –

atveju lemiamą reikšmę turi vieta, kurioje paslaugų teikėjas (šiuo atveju – ieškovė) vykdė veiklą, ar vieta, kuriai buvo skirta paslauga, kitaip tariant, kurioje kreditorius (šiuo atveju – atsakovė) ją gavo.

Dėl II dalies

19 <...> [Nacionalinė proceso teisė]

<...>

Viena, 2023 m. liepos 13 d.

<...>

DARBINIS VERTINIMAS